

פקודת הפרשנות [נוסח חדש]
תוכן עניינים

115	פרק ראשון: פירושם של מונחים רווחים	סעיף 1
	פרק שני:	
	פרק שלישי:	
	פרק רביעי:	
118	התקנת תקנות	סעיף 16
118	תחילת תקפן של תקנות בנות פעל תחיקתי	סעיף 17
	פרק חמישי:	
119	שימוש בסמכות בין נתינת חוק לתחילת תקפו	סעיף 19
	פרק ששי:	
	פרק שביעי:	
120	זכויות המדינה שמורות	סעיף 42

פרק ראשון: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

פירושם של מונחים
רווחים
(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

1. בפקודה זו, ובכל חיקוק שהוא בר-תוקף כיום, ובכל חיקוק שיינתן מכאן ואילך, יתפרשו כל מלה וניב שבסעיף זה כאמור בצדס להלן:
 - "אדם" – לרבות חברה או התאחדות או חבר בני אדם, בין שהם מואגדים ובין שאינם מואגדים;
 - "אניה" או "ספינה" – כל כלי המשמש בשיט ואינו מונע במשוטים או במשוטי-דחף בלבד;
 - "בא כוח, או נציג, של היועץ המשפטי לממשלה" – פרקליט המדינה, משנהו או סגניו, פרקליטי מחוז או סגניהם, פרקליטי נפה וכל מי שהיועץ המשפטי הסמיכו להיות בא כוחו או נציגו;
 - "ביטול", של דין – לרבות ביטולו של חלק ממנו, ולרבות הוראה שעל פיה או מכוחה חדל הדין או חלק ממנו להיות בר-תוקף;
 - "בית" – לרבות כל בית, חלק מבית, וכל בנין או מבנה אחר, שאנוש דר בהם או תופש אותם, בזכות עצמו או בדרך אחרת, אם ביום ואם בלילה, או שנועדו לדירה או לתפישת כגון זו, ובין שכולם מעל לפני הקרקע ובין שכולם או מקצתם מתחת לפני הקרקע;
 - "בית משפט" – כל בית משפט בן-סמך לשפוט בישראל;
 - "בית משפט לערעורים אזרחיים" – בית המשפט העליון כשהוא יושב כבית משפט לערעורים אזרחיים;
 - "בית משפט לערעורים פליליים" – בית המשפט העליון כשהוא יושב בדין כבית משפט לערעורים פליליים;
 - "בכתב" – לרבות בדפוס, בליתוגרפיה, במכונת כתיבה, בצילום ובכל דרך אחרת של הצגת מלים או ספרות, או העתקתן, בצורה הנראית לעין;
 - "דין" – לרבות כל אחד מאלה:
 - (1) חיקוק;
 - (2) אקט של הפרלמנט הבריטי או חלק ממנו, ודבר-המלך-במועצה או חלק ממנו, בין שניתנו לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין שניתנו לאחריה, וכפי תקפם בארץ ישראל לפני הקמת המדינה או כפי תקפם במדינה;
 - (3) צווים, תקנות, כללים, חוקי עזר, מינשרים, הוראות, הודעות וכל מסמך אחר, שניתנו מכוח "דין" כמשמעותו בפסקה (2) של הגדרה זו, בין לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין לאחריה, ואינם בגדר חיקוקים, וכפי תקפם בארץ ישראל לפני הקמת המדינה או כפי תקפם במדינה;
 - (4) דינים עותומניים, דינים דתיים בין שבכתב ובין שבעל-פה, דיני המשפט המקובל ועקרוני היושר של אנגליה, כפי תקפם בארץ ישראל לפני הקמת המדינה או כפי תקפם במדינה;
 - "הצהרה בשבועה" – לרבות מסמך שבאו עליו הן-צדק או הצהרה מפי אדם שהותירו לו, על פי דין, הן-צדק או הצהרה במקום שבועה;
 - "חוק" – דבר חקיקה של הכנסת ולרבות כל פקודה; אולם מקום שהמלה "חוק" באה בחיקוק שניתן לפני פרסום הנוסח החדש לפקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא הנוסח החדש;
 - "חטא" – עבירה שדינה מאסר של לא יותר מחודש, ואם דינה קנס בלבד – קנס של לא יותר ממאתיים לירות;

(תיקון מס' 6)
תשכ"ו-1966

"חיקוק" – כל חוק וכל תקנה בין שניתנו לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין שניתנו לאחריה; אולם מקום שהמלה "חיקוק" באה בפקודה או בתקנה שניתנו לפני תחילת תקפה של פקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא פקודה זו;

"חתימה", באדם שאינו יכול לכתוב שמו – לרבות "סימן";
 "ייבוא" – הבאה או גרם הבאה לישראל, בים, ביבשה או באוויר;
 "יורד ים" – לרבות כל אדם העובד בספינה או המועסק בה בכל תפקיד שהוא, חוץ מקברניט ומנווט וחוף מחניך הקשור בחוזה ורשום כראוי;
 "ייצוא" – הוצאה או גרם הוצאה מישראל, בים, ביבשה או באוויר;
 "ישראל" או "המדינה" – לרבות מימי חופין שלה;
 "כלי טיס" – כל מכונת טיס, דאון, ספינת-אוויר או כדור פורח, בין מחובר ובין שאינו מחובר;
 "כלי שיט" – אניה, ספינה, סירה, אסדה וכל כלי אחר העשוי לשוט;
 "לירה" – לירה ישראלית;

"מדפיס ממשלתי" – המדפיס הממשלתי של ישראל, ולענין חיקוק או לענין מסמך של המדינה - אף כל מדפיס אחר שהממשלה הרשתה אותו, דרך כלל או במיוחד, להדפיס אותו חיקוק או מסמך, וכל חיקוק או מסמך כאמור הנחזה כנדפס על ידי המדפיס הממשלתי או על ידי מדפיס אחר שהורשה לכך כאמור, יראוהו כאילו נדפס כך אם לא הוכח היפוכו של דבר;

"מזכיר הממשלה" – הפקיד שנתמנה על ידי הממשלה להיות מזכיר הממשלה;

"מודעה לרבים" – הודעה של הממשלה, או מטעמה, שאינה בת-פעל תחיקתי ונתפרסמה ברשומות;

"מחוז" – אחד המחוזות המינהליים ששטח המדינה מחולק להם על פי חיקוק;

"מיטלטלין" או "טובין" – נכסים מוחשיים, חוץ ממקרקעין; אולם מקום שהמלה "מיטלטלין" או "טובין" באה בחיקוק שניתן לפני תחילת חוק המיטלטלין, תשל"א-1971, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אילולא החוק האמור;

(תיקון מס' 9)
תשל"א-1971

"מימי חופין" – כל חלק מן הים הפתוח שעל חופי המדינה, המצוי בתחום ששה מילין ימיים מנקודת שפל המים שבחוף;

(תיקון מס' 2)
תשי"ז-1956

"מכר" – לרבות חליפין, מיר, הצעה למכירה או הצגה למכירה;
 "מנדט" – המנדט על ארץ ישראל שמועצת חבר הלאומים אישרה אותו והגדירה תנאיו ביום עשרים וארבעה ביולי 1922;
 "מנשר" או "אכרזה" – מנשר או אכרזה שניתנו מאת הממשלה או על פיה;
 "מסירה לדין" – החלטה להעמיד לדין על פי כתב אישום;
 "מפקד", בכלי טיס – מי שבידו אותה שעה השליטה על כלי טיס או מי שממונה עליו אותה שעה;

"מפקח כללי של המשטרה" – לרבות סגן המפקח הכללי של המשטרה;
 "מקרקעין" – קרקע, כל הבנוי והנטוע עליה וכל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה; אולם מקום שהמלה "מקרקעין" באה בחיקוק שניתן לפני תחילת חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא החוק האמור;

(תיקון מס' 8)
תשכ"ט-1969

"נציב בתי הסוהר" – לרבות סגן נציב בתי הסוהר;
 "נקבע" – נקבע בחוק שבו מצויה מלה זו או בתקנות שניתנו לפיו;
 "עבור" או "הפר", לענין דרישה או תנאי שנקבעו בחיקוק, או בכל היתר, רשיון או הרשאה אחרת, שניתנו לפי חיקוק – אף אי-קיום במשמע;
 "עבירה" – מעשה, נסיון או מחדל, שדינם ענישה;

"עובד ציבורי" או "משרד ציבורי" – לרבות כל עובד או משרד שהוטלו עליהם תפקידים בעלי אופי רשמי, או הממלאים תפקידים כאלה, בין שהם נתונים לפיקוחה הישיר של ממשלה ובין אם לאו;
 "עוון" – עבירה שהיא חמורה מחטא וקלה מפשע;

"עונש", לענין עבירה – קנס, מאסר או כל ענישה אחרת ;

"פרק" – פרק של החיקוק שבו מצויה מלה זו ; הוא הדין לגבי "חלק"

"סימן", "סעיף" ו"תוספת", הכל לפי הענין ; "סעיף קטן" – סעיף קטן של הסעיף בו מצויה מלה זו ;

"פקודה" – כל פקודה שניתנה מאת מועצת המדינה הזמנית וכל פקודה שניתנה כדין בארץ ישראל לפני הקמת המדינה, ופקודה זו בכלל ; אולם מקום שהמלה "פקודה" באה בחיקוק שניתן לפני תחילת תקפה של פקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא פקודה זו ;

"פשע" – עבירה שדינה, אף באין הוכחה על חיוב קודם בדין, מוות או מאסר שלמעלה משלוש שנים ;

"צוואה" – לרבות סמפון צוואה ;

"צוות" –

(1) לענין כלי שיט – קברניט, חובל, נווט, מכונאי, מסיק, עובד הסיפון וכל העוסק בהשטת כלי השיט וכל המשרתו ;

(2) לענין כלי טיס – מפקד, טייס, נווט, מהנדס טיס וכל העוסק בהטסת כלי הטיס וכל המשרתו ;

"קונסול" או "נציג קונסולרי" – קונסול כללי, קונסול, סגן קונסול וכל המוסמך אותה שעה למלא תפקידו של אחד מאלה, וכן סוכן קונסולרי.

"קברניט" – מי שבידו השליטה על ספינה או על אניה, או מי שממונה עליה אותה שעה להוציא נווט ורב חובל-נמל ;

"רופא ממשלתי" – רופא בשירות המדינה ;

"רופא מוסמך" – אדם הרשום בישראל כרופא לפי הדין הנוהג אותה שעה בענין רישום רופאים ;

"רחוב" או "דרך" – לרבות כביש, שדרה סמטה, משעול לרכבים או לרגלים, ככר, חצר, טיילת, מבוי, מפלש וכל מקום פתוח שהציבור משתמש בו או נוהג לעבור בו, או שהציבור נכנס אליו או רשאי להיכנס אליו ;

"רשום" לענין מסמך – רשום לפי הדין החל על רישום אותו מסמך ;

"רשות מקומית" – עיריה, מועצה מקומית או רשות כיוצא באלה, שנתכוננו בכוח חוק בר-תוקף אותה שעה, הקובע הוראות בדבר הקמת רשויות של שלטון מקומי ;

"שבועה" – לרבות הן-צדק והצהרה מפי אדם שהותרו לו, על פי דין, הן-צדק או הצהרה במקום שבועה ;

"שוטר" – כל הנמנה עם חיל המשטרה ; ו"קצין משטרה גבוה" – כל קצין משטרה בדרגת עוזר מפקד מחוז ומעלה ;

"שופט", לענין שופטי בית המשפט העליון – אף נשיא בית המשפט העליון במשמע ; ולענין שופטי בתי המשפט המחוזיים – אף הנשיאים והנשיאים התורנים במשמע ;

"שופט שלום" – מי שבידו כתב מינוי להיות שופט שלום ;

"שכירות" – לרבות שכירות משנה ;

"שנה" ו"חודש" – למנין הלוח הגריגוריאני ;

"שנת כספים" – שנים עשר החדשים המסתיימים בשלושים ואחד במרס של כל שנה ;

"תחילה", לענין חיקוק – זמן תחילת תקפו ;

"תפישה", לענין מקרקעין – לרבות השימוש, הדירה, ההחזקה או ההנאה שלא כעובד וכפקיד בלבד ולשם השגחה או שמירה בלבד ;

"תקנה" – תקנה, כלל, חוק עזר, מנשר, אכרזה, צו, הוראה, הודעה, מודעה, או מסמך אחר, שניתנו מאת כל רשות בארץ ישראל או בישראל, בין לפני תחילת תקפה של פקודה זו ובין לאחריה, מכוח חוק, או מכוח אקט של הפרלמנט הבריטי או מכוח דבר-המלך-במועצה, לרבות צו, הוראה, הודעה, מודעה או מסמך אחר שניתנו על יסוד תקנה, כלל או חוק עזר כאמור ; אולם מקום שהמלה "תקנה" באה בחיקוק שניתן לפני תחילת תקפה של פקודה זו, תהא משמעותה כמשמעות שהיתה נודעת לה אלמלא פקודה זו ;

"תקנות סדרי הדין", לענין כל בית משפט – כללים לנוהג ולסדרי הדין
באותו בית משפט, שנקבעו על ידי רשות המוסמכת אותה שעה להתקין תקנות או
ליתן צווים.

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 2. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 3. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 4. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 5. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 6. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 7. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 8. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 9. (בוטל).

פרק שני: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 10. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 11. (בוטל).

פרק שלישי: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 12. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 13. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 14. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 15. (בוטל).

פרק רביעי: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

התקנת תקנות

16. מקום שהחוק מעניק לרשות את הסמכות להתקין תקנות, יהיו ההוראות
הבאות חלות לגבי התקנתן וכוח פעולתן של תקנות אלו, אם אין כוונה אחרת
משתמעת –

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 (1) (בוטל).
(תיקון מס' 13)
תשנ"ד-1994 (2) (נמחק).
(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 (3) (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981 (4) לא תהא תקנה סותרת הוראותיו של כל חוק;
(5) (בוטל).

17. תקנות בנות-פעל תחיקתי יפורסמו ברשומות, ותחילת תקפן ביום פרסומן,
אם אין הוראה אחרת בענין זה.

18. (בוטל).

תחילת תקפן של
תקנות בנות-פעל
תחיקתי

פרק חמישי: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

19. חיקוק שאין תחילת תקפו עם נתינתו, והוא מעניק סמכות להתקין תקנות או לעשות מינוי או כל דבר למען מטרת החיקוק, אפשר להשתמש באותה סמכות – אם אין כוונה אחרת משתמעת – בכל שעה לאחר נתינתו של החיקוק, במידה שהדבר נראה דרוש או ראוי כדי להפעיל את החיקוק ביום תחילת תקפו; ואולם כל תקנה וכל מינוי וכל דבר שנעשו בכוח אותה סמכות לא יהיה להם תוקף עד יום תחילת תקפו של החיקוק, אלא אם היתה כוונה אחרת משתמעת מתוך החיקוק, או אם היו התקנה, המינוי או הדבר דרושים להפעלת החיקוק.

שימוש בסמכות בין
נתינת חוק לתחילת
תקפו

20. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

21. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

22. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

23. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

24. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

25. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

26. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

27. (בוטל).

(תיקון מס' 7)
תשכ"ח-1968

פרק ששי: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

28. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשי"ד-1954

29. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

30. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשי"ד-1954

31. (בוטל).

(תיקון מס' 5)
תשכ"ה-1965

פרק שביעי: (בוטל)

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

32. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

33. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

34. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

35. (בוטל).

(תיקון מס' 7)
תשכ"ח-1968

36. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

37. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

38. (בוטל).

39. (בוטל).

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 11)
תשמ"א-1981

40.	(בוטל).	(תיקון מס' 11) תשנ"א-1981
41.	(בוטל).	(תיקון מס' 11) תשנ"א-1981
42.	אין חיקוק בא לגרוע מכל זכות של המדינה, או להטיל עליה חובה, אלא אם נאמר בו במפורש.	זכויות המדינה שמורות
43.	(בוטל).	(תיקון מס' 11) תשנ"א-1981

כ"ו בטבת תשי"ד (1 בינואר 1954)